

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

Egyszerű kérdés, de nem könnyű megválaszolni

- _az emberek fantáziájában úgy tűnik pontos fogalomként szerepel
- _mind különböző választ adnak a kérdésünkre
(szórakozás, kulturális események, üzlet, otthon, munkahely, kormányzás, stb.)
- _ha meg szeretnénk érteni a város fogalmát, ezek együttes jelenlétével kell foglalkoznunk

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

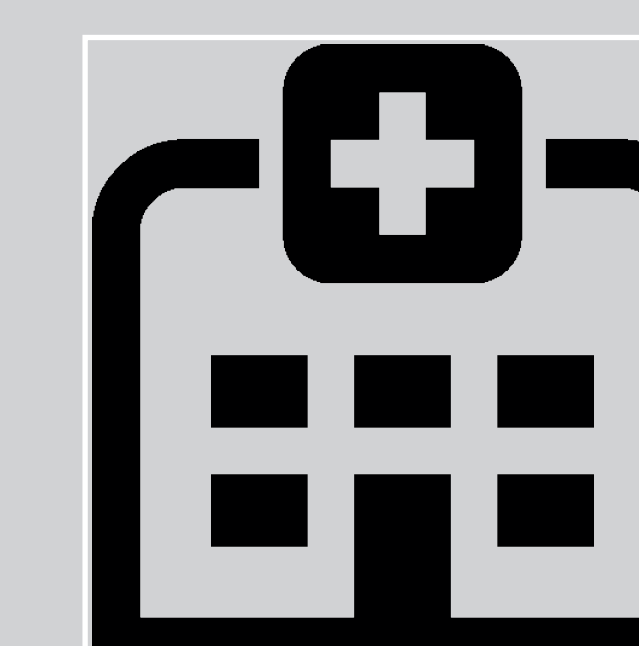
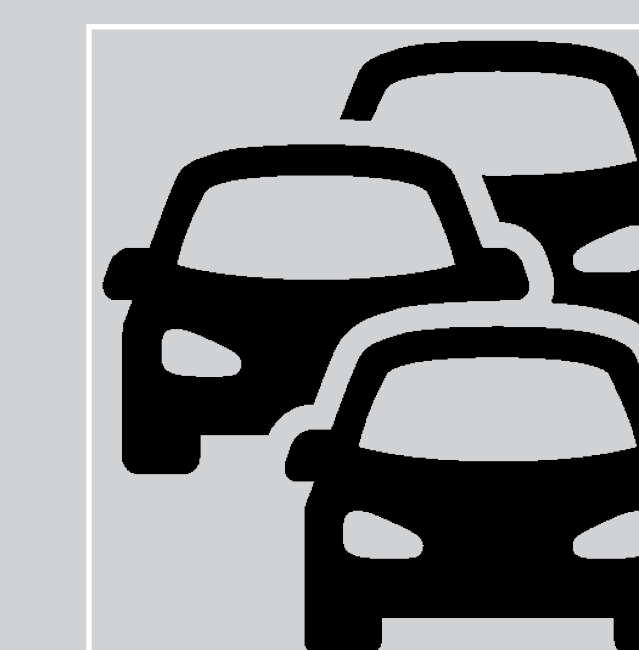
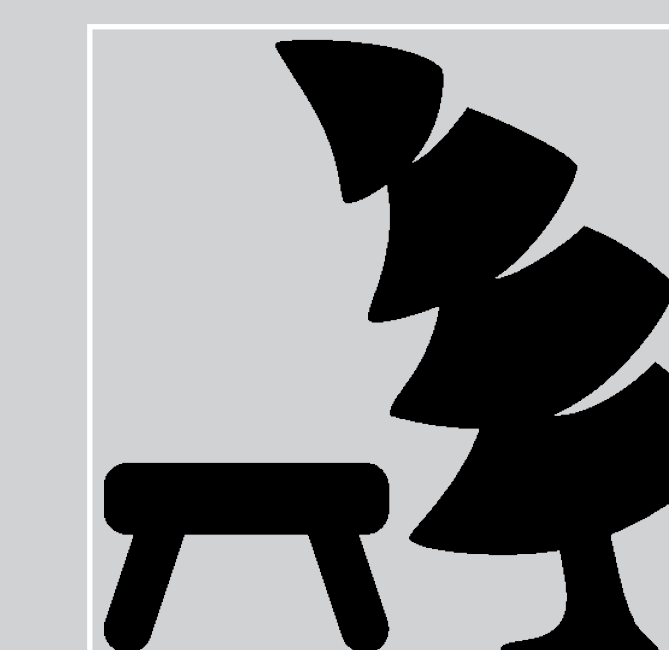
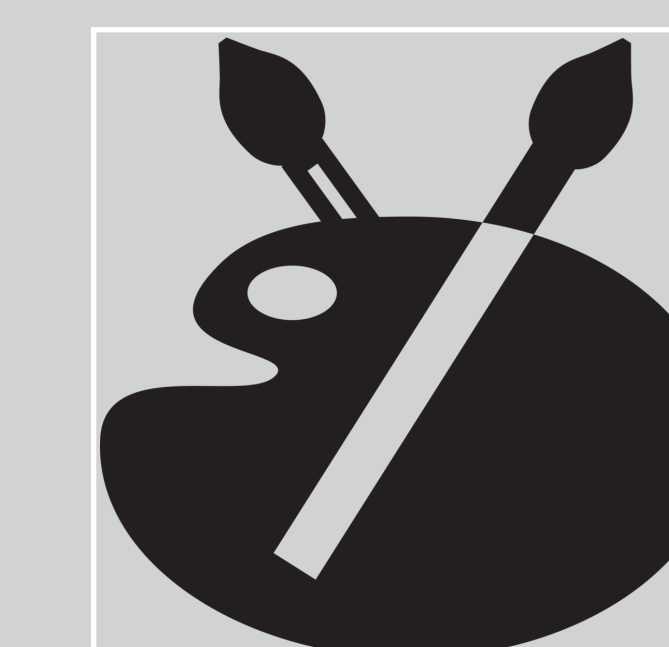
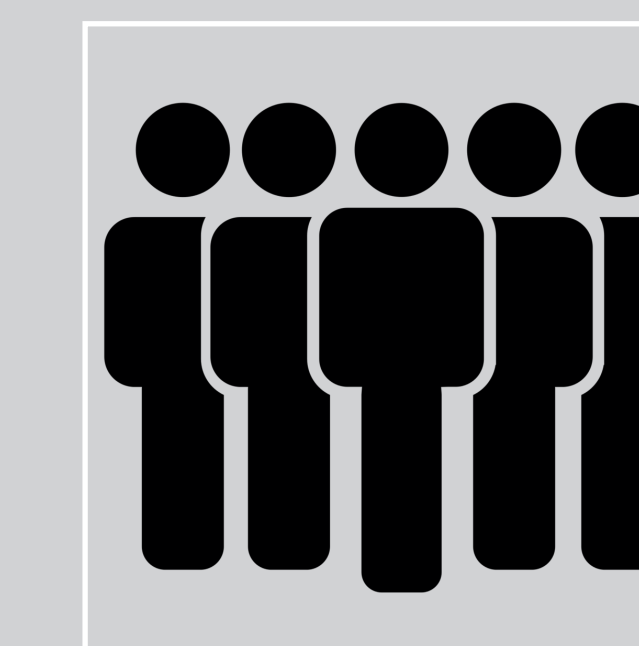
Milyen módon egyesítik a különböző városok a jellemzőiket?

Brian Robson:

- _a városi környezet egy megtévesztően egyszerű szó
- _amit „városi”-nak nevezünk fizikai értelemben, sokkal nehezebben megmagyarázható szociális értelemben
- _sokak számára a nem kézzelfogható tulajdonságok teszik a várost azzá, ami (pl. hagyomány és innováció)
- _a város sok jellemzőt és élményt foglal magába, ezek összegyűjtése még nem definiálja a város értékét
- _fontos: a városi élet léptéke és intenzitása
 - a város jellemzőinek kombinációja
 - a szociális jellemzők számbavétele

Milyen dolgok jelentik számodra a várost?

Mik azok a dolgok, melyek csak a városban találhatóak meg?

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

Egy település, melyet mindenki városnak tart: Manhattan, New York

Michel de Certeau:

- _az helyett, hogy próbálná definiálni a várost, a World Trade Center tetejéről lenézve mereng, figyeli a nyüzsgő embereket
- _az utcai életet tanulmányozva úgy gondolta, hogy a város összehozza az embereket, hiedelmeket, pénzt, stb.
- _fontos, hogy ezek a jellemzők és élmények hogy keverednek a városokban

_a világ legismertebb várossziluettje

_cselekvésre buzdít, a város mozgalmasságát sugallja

_írók, költők próbálták megragadni a város intenzitását

_időtállóság

_erő

_hanyatlás

_titokzatosság

_túlnépesedés

_kontrasztok

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

Milyen tényezők alkotnak egy várost?

A városokkal kapcsolatban eddig felmerült fontos kérdések:

_hogyan jönnek létre a városok látszólag nélkülözhetetlen és sajátos jellemzői

_hogyan hatnak ezek egymásra

_mik a következményei ezeknek a kölcsönhatásoknak

VÁROS

=

tapasztalatok, élmények, történetek

+

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

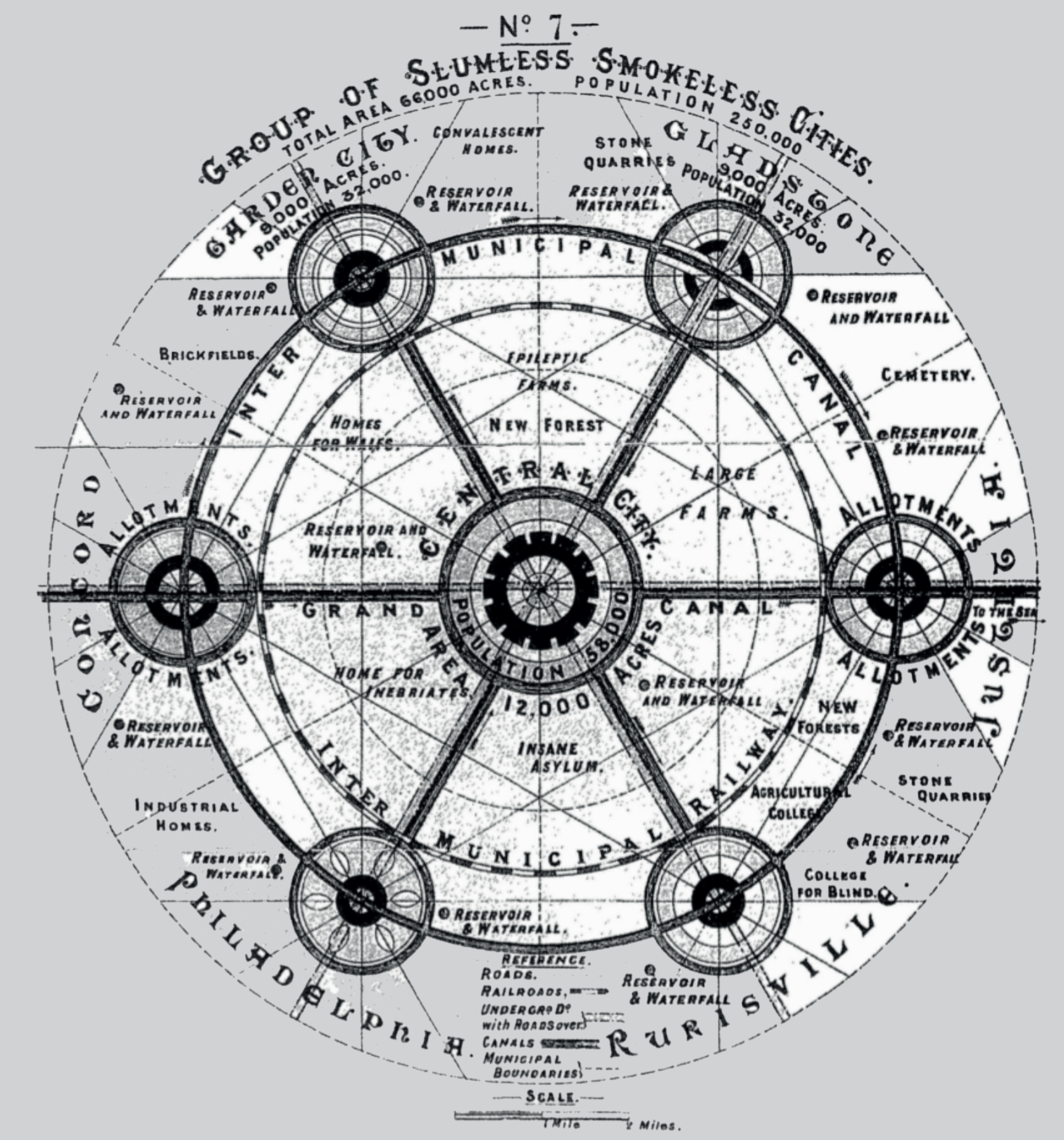
A 20. század első felének városfejlődése Amerikában

Lewis Mumford:

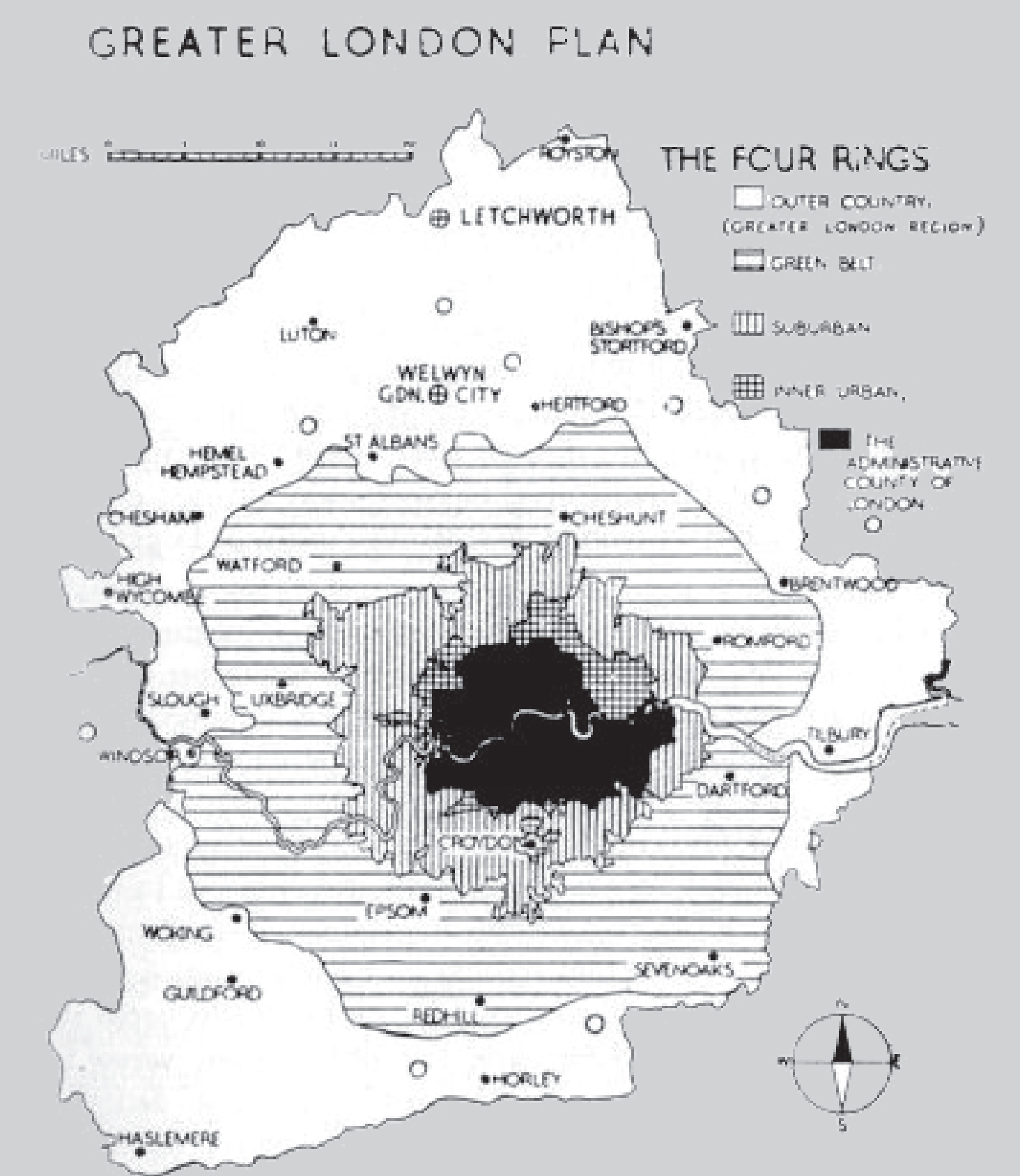
- _a városok nagyon gyorsan terjeszkedtek, Mumford ezt a folyamatot tervezetlennak és szabályozatlannak látta
- _tervezéskor csak a fizikai szempontokat vették figyelembe, nem helyeztek kellő hangsúlyt a szociális kapcsolatokra és funkciókra
- _próbált a városokra nem csak épületek vagy funkciók soraként gondolni, hanem szociális intézményként kezelni őket
- _szerinte a városban a szociális interakciók olyan formái jönnek létre, melyek sehol máshol nem fordulnak elő

Mumford előképei:

Ebenezer Howard elmélete az utópisztikus városról

Patrick Abercrombie terve London világháború utáni átalakításáról

Bár maguk a tervek nem valósultak meg, befolyásolták később az USA, Anglia és más európai országok városépítészetét.

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

Lewis Mumford városdefiníciója

nélkülözhetetlen fizikai kellékei:

- _állandó hely
- _tartós menedék
- _állandó gyülekezési intézmények
- _csomópont
- _munkamegosztás, mely kiszolgálja a gazdasági és kulturális életet

a város teljes értelmében:

- _földrajzi gócpont
- _gazdasági szervezet
- _intézményesített folyamat
- _a társadalmi megmozdulás színháza
- _a kollektív összhang szimbóluma

A város támogatja a művészetet, és maga a művészet, színházat hoz létre és maga a színház. A városban az ember határozott céljait megvalósító tevékenységei középpontba kerülnek, kikristályosonak.

Előkép: John Stow városdefiníciója

Az emberek a gazdasági és társadalmi előnyei miatt költöznek a városba, elhagyják „barbár” szokásaikat a kifinomult modor kedvéért.

Mumford és Stow számára a városi élet teljesen más jelleggel bír, mint az élet bármely más településen.

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

A város hatása a lakók személyiségére, kapcsolataira

_Mumford szerint a város terjeszkedése az emberek és a kreativitás elkerülhetetlen szétoszlásához vezet

_a városok már nem az összegyűlés terei, hanem a szétszóródásé

Mumford elméletének összefoglalása:

a városfejlesztési terveket olyan módon kell elkészíteni, ami javára szolgál a városi életnek, támogatja és fokozza azt.

Mumford számára a képlet egyszerűnek tűnt: minél nagyobbá válnak a városok, annál névtelenebbé válnak a szociális kölcsönhatások, mert a városlakóknak egyre kisebb esélyük van az ismerőseikkel összetalálkozni.

MIT NEVEZÜNK VÁROSNAK?

Bár eltérő nézőpontokat képviselnek az eddig említett urbanista gondolkodók, Robson, de Certeau, Mumford, Stow, egyetértenek a városi élet fő jellegzetességeiben, mint az időtálló, vibráló jelleg, a kreativitás, újszerűség és élénkség. A város speciális módon hozza össze lakóit, sajátos célokra, rendkívüli kontextusokban.